

Çevre kirliliği & Mevzuat ve
Uluslararası Çevre Kuruluşları ve
Çalışmaları

Çevre Kirliliği

- Çevrenin canlı ve cansız öğelerini olumsuz yönde etkileyen, üzerinde yapısal zararlar meydana getiren ve niteliklerini bozan yabancı maddelerin hava, su ve toprağa yoğun bir şekilde karışması olayına “çevre kirliliği” adı verilmektedir

- Çevre kirliliğinin en önemli nedenleri:
- » Hızlı nüfus artışı,
- » Plansız kentleşme,
- » Plansız endüstrileşme, » Doğal kaynakların ölçüsüz kullanılması olarak sıralanabilir.

Çevre Kirliliği Çeşitleri

- Hava kirliliği
- Su kirliliği
- Toprak kirliliği
- Gürültü (ses) Kirliliği
- Radyoaktif Kirlilik
- Işık Kirliliği

Hava kirliliği

- Fabrika dumanları
- Egzos gazları
- Termik santraller
- Konutlardan çıkan dumanlar

Su kirliliği

- Endüstri kuruluşları
- Atık sular
- Tarım ilaçları
- Termik santraller
- Kanalizasyon suları

Toprak Kirliliği

- öp ve diğer atıklar
- Gübre çözeltileri
- Tarım ilaçları
- Radyoaktif maddeler

Gürültü (ses) Kirliliği

- Acil durum sirenleri
- Hoparlör
- Taşıt alarm ve kornaları
- Yapım onarım çalışmaları
- Tv ve Müzik Aletlerinden çıkan yüksek sesler

Radyoaktif kirlilik

- Nükleer enerji santralleri, nükleer silâh üreten fabrikalar, radyoaktif madde artıkları radyoaktif kirlenme yaratan başlıca kaynaklardır. Radyoaktif maddeler yaymış oldukları elektronla hava, su, toprak ve bitkilere zarar verir. Radyoaktif maddeye sahip (radyasyonlu) hayvansal ürünler (et, balık, süt, vb.) ve bitkiler, bu zararlı maddeyi besin zinciri ile insanlara ve diğer canlılara taşır. Bunun sonucunda bağışıklık mekanizmasını felce uğratmak, organları zedelemek gibi tedavisi olanak dışı olan hastalıklar meydana gelir.

Işık kirliliği

-

ışık kirliliğinin sebepleri lazerler ve gereksiz aydınlatmalardır. Işık kirliliği gece havada aşırı aydınlık oluşmasıdır. Aşırı aydınlık canlılara zarar vermektedir.

Örneğin:

» Deniz kaplumbağaları yumurtadan çıktıklarında denizin üzerindeki ay yansımalarını ararlar ama aşırı aydınlatmalardan dolayı bir kısmı ayın yansıması ayırt edemez sonuç olarak açlıktan veya avlanmaktan dolayı ölürlür.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ İLE İLGİLİ ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUAT

TÜRK TİCARET KANUNU

CIVIL LIABILITY CONVENTION ON OIL POLLUTION DAMAGES (CLC
1992)

LIMITATION OF LIABILITY OF MARITIME CLAIM (LLMC 1976)

BUNKER 2001

5312 SAYILI DENİZ ÇEVRESİNİN PETROL VE DİĞER ZARARLI
MADDELERLE KİRLENMESİNDE ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE VE
ZARARLARIN TAZMİNİ ESASLARINA DAİR KANUN

ÇEVRE KANUNU VE YÖNETMELİĞİ

Uluslararası Çevre Örgütleri

Uluslararası çevre örgütleri

- Özünde yerel bir problem olan çevre sorunlarının özünden uzaklaşıp, küresel bir problem haline yaklaşması ve bu süreci hızlı bir şekilde yıkıcı olarak tamamlaması bizi çevre sorunlarının çözümü için uluslararası bir işbirliğine götürmektedir.

Uluslararası çevre örgütleri

- Uluslararası alanda çevresel örgütler çok çeşitli biçimler alabildiğinden bu konunun sınırlarını belirlemek zordur, fakat BM gibi uluslararası çevre diplomasisi;
- Greenpeace
- Dünya Doğayı koruma vakfı gibi küresel kitle örgütleri; Dünya gözlem enstitüsü (worldwatch) gibi çevre düşünce kuruluşları; uluslararası doğa koruma birliği gibi ulus ötesi şemsiye örgütler 350. org gibi

UNEP (BM Çevre Programı)

- Birleşmiş milletler çerçevesinde ve çevre konusunda, küresel ölçekte yapılan ilk değerlendirme, 1972 yılında, isveç'in stockholm kentinde düzenlenen birleşmiş milletler insan ve çevre konferansıdır.
- UNEP, Stockholm konferansında alınan kararla birleşmiş milletler genel kurulu tarafından 12 aralık 1972 tarihinde kurulmuştur.
- UNEP, insanın yaşadığı çevresini etkileyen tüm konularda uluslararası işbirliğinin kolaylaştırılması, çevrenin korunması ve hükümetlerin böyle bir konuya ilgilerinin çekilmesi amacıyla kurulmuştur.

UNEP (BM Çevre Programı)

- 1973 Nesli Tehlikede olan yabancı bitki ve hayvan türlerinin ticaretinin düzenlenmesine dair sözleşme (CITES)
- 1979 Göçmen türlerin korunmasına ilişkin bonn sözleşmesi
- 1987 ozon tabakasını incelten maddelere dair Montreal protokolü
- 1989 tehlikeli atıkların sınır ötesi taşınımı ve bertaraf edilmesinin kontrolüne ilişkin basel sözleşmesi

UNEP (BM Çevre Programı)

- Bazı tehlikeli kimyasalların ve pestisitlerin uluslararası ticaretinde ön bildirimli kabul usulüne dair Rotterdam sözleşmesi
- kalıcı organik kirleticilere ilişkin stochholm sözleşmesi
- Kyoto Protokolü
- Ramsar sözleşmesi, sulak alanların korunması ve akılcı kullanımının sağlanması amacıyla yapılmıştır.
- Çevre ve Kalkınma Konusunda Rio Bildirgesi